

ANALÝZA

9. 4. 2013

**VÝVOJ INDEXŮ SPOTŘEBITELSKÝCH CEN
V 1. ČTVRTLETÍ 2013**

Celková hladina spotřebitelských cen vzrostla v 1. čtvrtletí 2013 proti 4. čtvrtletí 2012 o 1,4 %. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v 1. čtvrtletí 2013 o 1,8 %, což bylo o 1 procentní bod méně než ve 4. čtvrtletí 2012.

Na **mezičtvrtletním** zvýšení cenové hladiny se podílel rozhodujícím způsobem vývoj cen v měsíci lednu, ve kterém vzrostly spotřebitelské ceny meziměsíčně o 1,3 %. Tento růst způsobilo z části zvýšení základní i snížené sazby DPH o 1 procentní bod a z části zvýšení cen především v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a v oddíle bydlení, voda, energie, paliva (dále jen bydlení). Dopad vyšší DPH na meziměsíční úhrnný přírůstek indexu spotřebitelských cen v lednu představoval podle orientačního propočtu ČSÚ zvýšení o 0,8 procentního bodu. V únoru a v březnu byl cenový vývoj velmi mírný s meziměsíčním přírůstkem v obou měsících shodně 0,1 %. V únoru byl ovlivňován především cenami pohonných hmot a v březnu cenami potravin.

V 1. čtvrtletí 2013 ve srovnání se 4. čtvrtletím 2012 vzrostly ceny u většiny druhů potravin. Nejvíce se zvýšily ceny ovoce o 9,1 % a zeleniny o 18,2 %, z toho ceny brambor o 40,4 %. V oddíle bydlení se zvýšily zejména ceny vodného o 6,6 %, stočného o 7,0 %, elektřiny o 3,3 %, zemního plynu o 2,1 % a tepla a teplé vody o 3,9 %. Ceny pohonných hmot v oddíle doprava ve všech měsících 1. čtvrtletí 2013 meziměsíčně rostly, přesto zůstaly o 0,6 % nižší než ve 4. čtvrtletí 2012. V oddíle rekreace a kultura vzrostly ceny komplexních dovolených zejména vlivem sezónních cen zimních rekreačních pobytů.

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen předchozí čtvrtletí =100

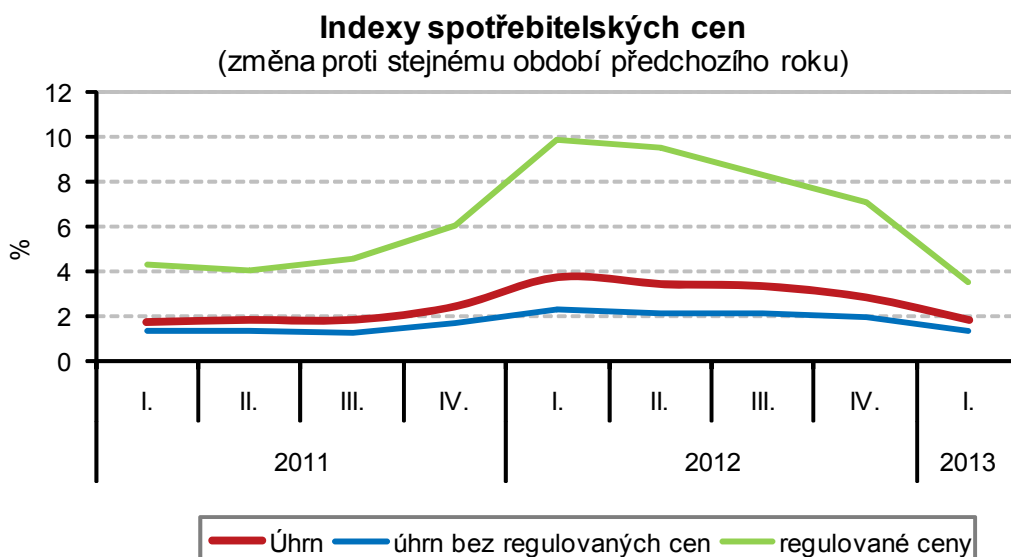
ODDÍL	rok 2012				2013
	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí
ÚHRN	102,5	100,3	100,0	100,0	101,4
Potraviny a nealkoholické nápoje	105,1	100,8	99,0	101,2	103,8
Alkoholické nápoje a tabák	100,8	100,3	101,3	101,3	100,7
Odívání a obuv	94,5	103,5	95,6	103,6	94,8
Bydlení, voda, energie, paliva	103,8	100,1	100,2	99,9	102,3
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	100,0	99,7	99,3	100,2	100,1
Zdraví	106,2	100,3	101,9	100,1	101,1
Doprava	102,3	100,4	99,6	99,1	100,2
Pošty a telekomunikace	99,6	99,7	99,1	96,9	99,3
Rekreace a kultura	101,3	99,7	101,6	97,3	101,3
Vzdělávání	100,3	100,1	100,4	100,8	100,2
Stravování a ubytování	102,0	101,1	100,4	100,2	100,7
Ostatní zboží a služby	101,5	100,2	100,0	100,6	100,9

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v **1. čtvrtletí 2013** proti **1. čtvrtletí 2012** o 1,8 %, což bylo o 1 procentní bod méně než ve 4. čtvrtletí 2012. Důvodem tohoto vývoje byl výraznější meziměsíční růst cen v 1. čtvrtletí 2012 než v 1. čtvrtletí 2013. Průměrné meziměsíční tempo růstu v 1. čtvrtletí 2013 bylo 0,5 %, zatímco v 1. čtvrtletí 2012 to bylo 0,7 %.

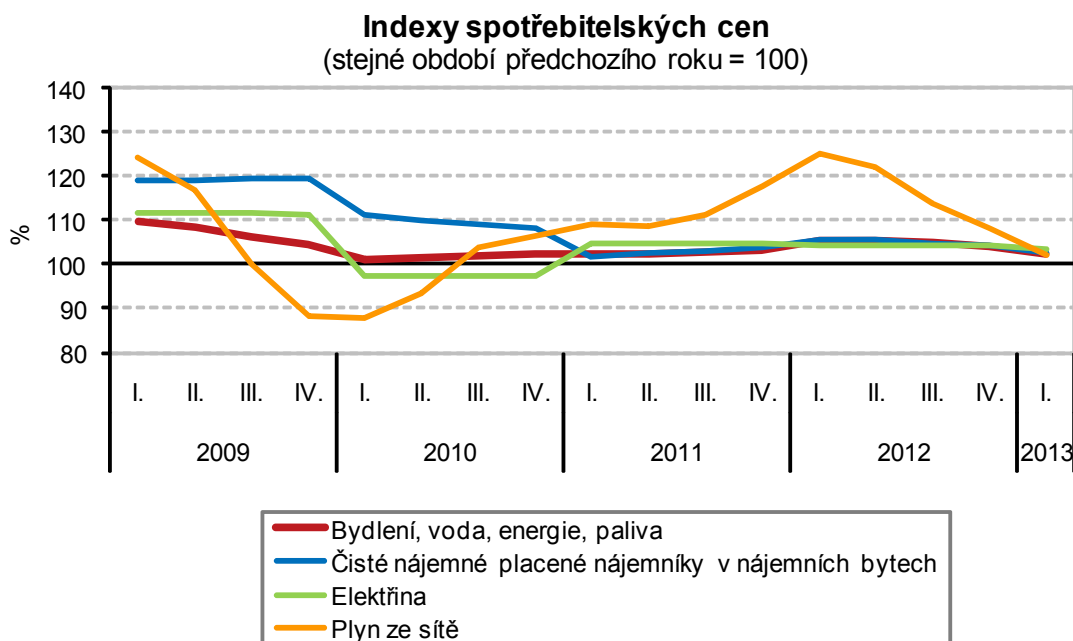
Zpomalení meziročního cenového růstu se projevilo u většiny oddílů spotřebního koše, zejména pak v oddílech potraviny a nealkoholické nápoje, bydlení, zdraví, stravování a ubytování. V oddíle doprava přešly ceny z růstu ve 4. čtvrtletí 2012 v pokles v 1. čtvrtletí 2013. V oddíle pošty a telekomunikace došlo k prohloubení poklesu cen, a tím i ke zvýšení jejich vlivu na snižování cenové hladiny. Růst tržních cen zpomalil na 1,3 % z 1,9 % ve 4. čtvrtletí 2012 a růst regulovaných¹⁾ cen na 3,5 % ze 7,1 % ve 4. čtvrtletí 2012.

¹⁾ *ceny, které jsou úplně nebo částečně regulovány*

ANALÝZA

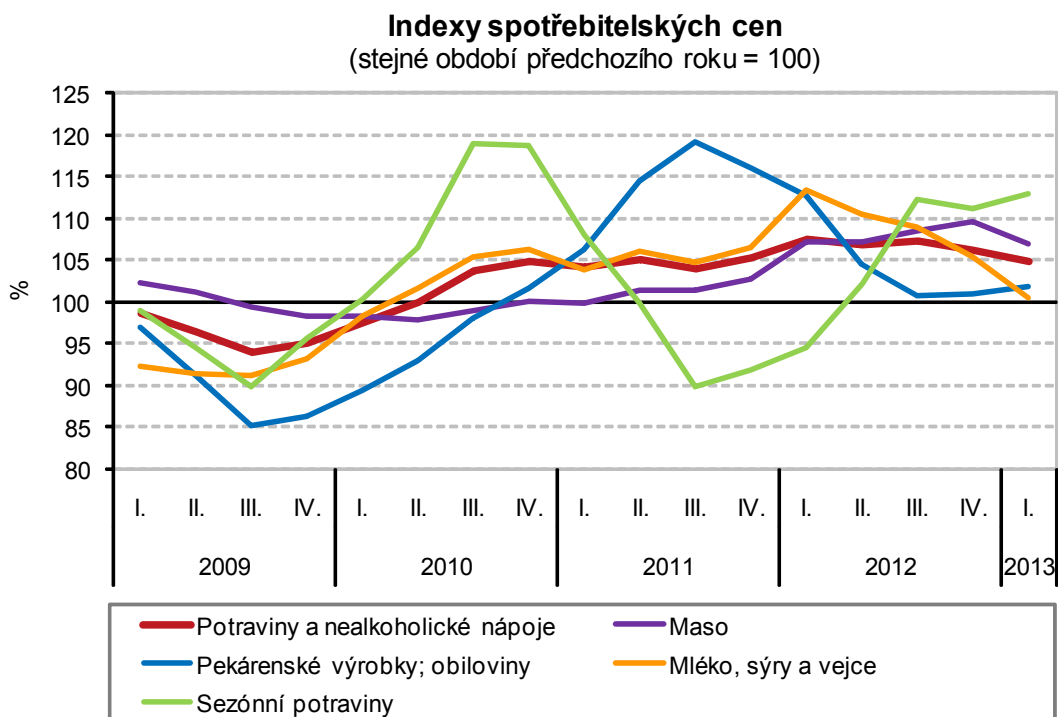

Zpomalování cenového růstu regulovaných cen ovlivnily zejména některé položky obsažené v oddíle **bydlení**. To se týkalo především cen zemního plynu. Meziroční růst cen zemního plynu se postupně snižoval již v průběhu roku 2012 a tento trend pokračoval i v 1. čtvrtletí 2013. Tento vývoj byl důsledkem zvyšování cen v druhé polovině roku 2011 s kulminací v lednu 2012. U dalších dvou významných položek v oddíle bydlení – čistého nájemného a elektřiny – bylo zpomalování cenového růstu pozvolnější.

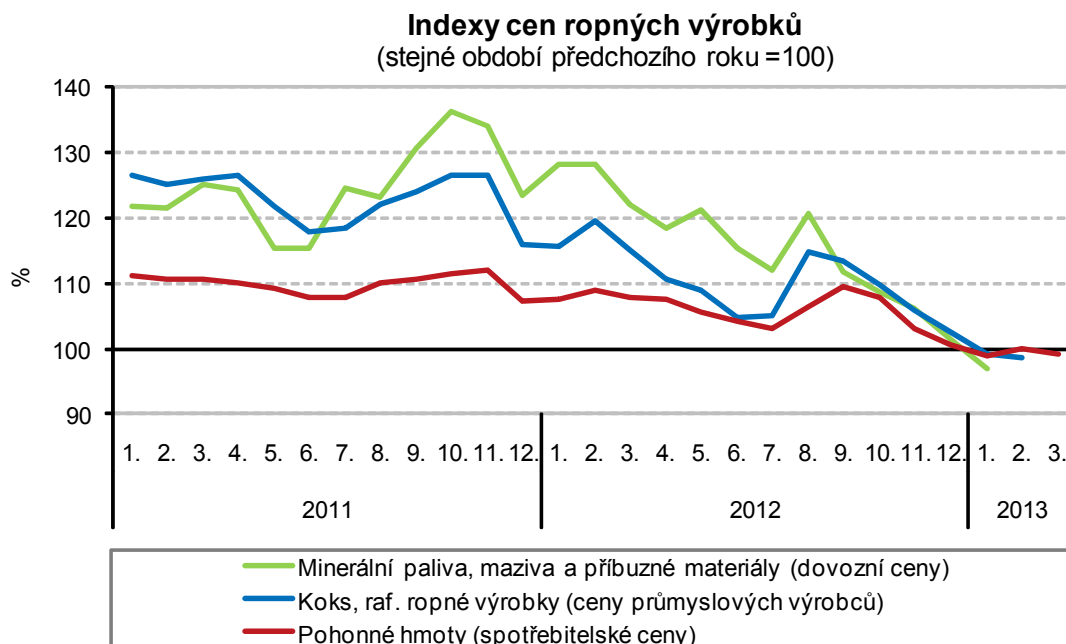
ANALÝZA

Zpomalení meziročního růstu cen v oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje** bylo důsledkem rozdílného meziměsíčního cenového vývoje v 1. čtvrtletí 2013 a v 1. čtvrtletí 2012. Průměrné meziměsíční tempo růstu cen potravin a nealkoholických nápojů v 1. čtvrtletí 2013 bylo 1,1 %, zatímco v 1. čtvrtletí 2012 bylo 1,5 %. Zpomalení růstu cen nastalo zejména u masa, sýrů, jogurtů, kakaa, kávy, čaje. Obrat ve vývoji cen nastal u vajec, jejichž ceny byly ve 4. čtvrtletí 2012 meziročně vyšší o 35,2 % a v 1. čtvrtletí 2013 zaznamenaly meziroční pokles o 1,4 %. Naopak rostoucí tendenci měly ceny pekárenských výrobků a obilovin, ovoce a zeleniny. Ceny brambor vzrostly o 47,3 %, zatímco ve 4. čtvrtletí 2012 to bylo o 17,1 %.

Meziroční pokles cen v oddíle **doprava** ovlivnily zejména ceny pohonných hmot, které sice ve všech třech měsících 1. čtvrtletí 2013 rostly, avšak méně výrazně než v 1. čtvrtletí 2012. Průměrné meziměsíční tempo růstu cen pohonných hmot v 1. čtvrtletí 2013 bylo 1,2 %, zatímco v 1. čtvrtletí 2012 bylo 1,7 %. Nižší než loni byly i ceny automobilů a ke zpomalení cenového růstu došlo u dopravních služeb. Vývoj spotřebitelských cen pohonných hmot ve vztahu k cenám průmyslových výrobců a dovozním cenám ropných výrobků znázorňuje následující graf.

ANALÝZA

V oddíle **zdraví** se v 1. čtvrtletí 2013 výrazně snížil růst cen ústavní zdravotní péče na 1,6 % z 27,2 % ve 4. čtvrtletí 2012. Meziroční růst cen ústavní péče v roce 2012 byl důsledkem zvýšení regulačního poplatku za pobyt ve zdravotnických zařízeních od prosince 2011.

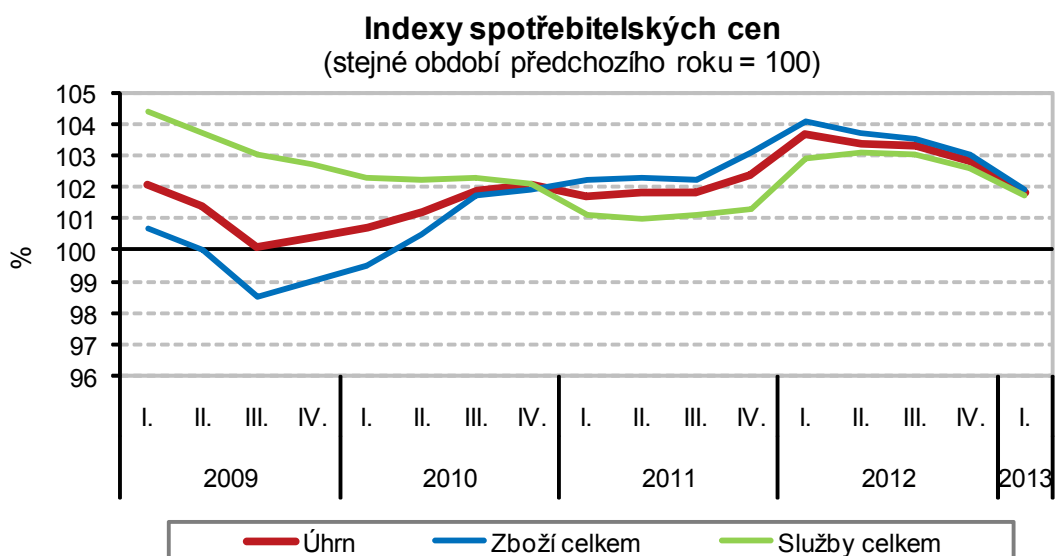
Zpomalení cenového růstu nastalo i v oddíle **stravování a ubytování** vlivem zmírnění meziročního růstu cen jak stravovacích, tak ubytovacích služeb. Důvodem byl opět růst těchto cen v 1. čtvrtletí 2012.

Z téhož důvodu zpomalil meziroční růst cen sociální péče v oddíle **ostatní zboží a služby**.

Meziroční pokles cen pokračoval v 1. čtvrtletí 2013 u oděvů a obuvi, spotřebičů pro domácnost, mobilních telefonů, zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku.

Ceny **zboží úhrnem** vzrostly o 1,9 % (ve 4. čtvrtletí 2012 o 3,0 %) a ceny **služeb** o 1,7 % (ve 4. čtvrtletí o 2,6 %).

ANALÝZA

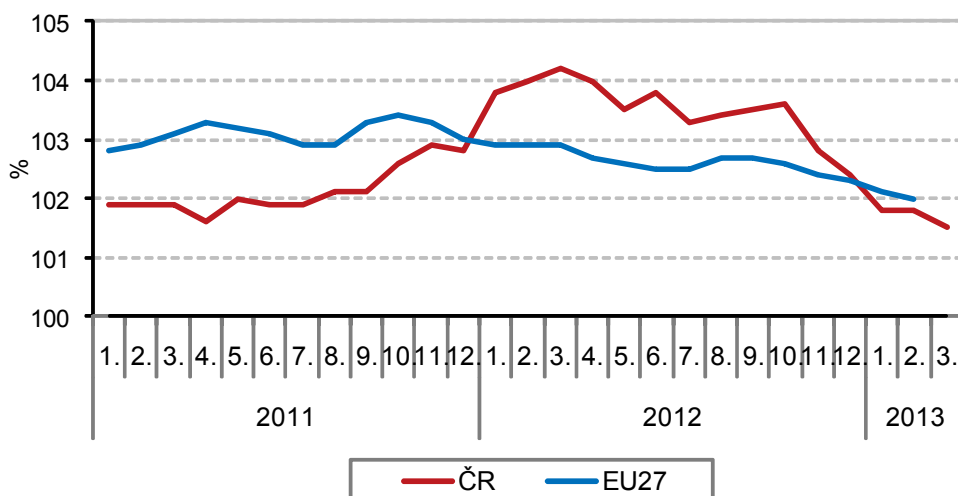

Harmonizovaný index spotřebitelských cen v zóně EU27

Meziroční přírůstek průměrného harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 27 členských zemí EU byl podle předběžných údajů Eurostatu **v lednu 2,1 %** a **v únoru 2,0 %**. V ČR byly tyto hodnoty v obou měsících 1,8 %. Podle předběžných údajů byl přírůstek HICP v ČR **v březnu 1,5 %**. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že meziroční HICP v ČR byl v roce 2011 nižší než průměrný HICP ve 27 členských zemích EU. Po skoku spotřebitelských cen v lednu 2012 se HICP v ČR dostal nad průměrnou úroveň EU. V posledních měsících roku 2012 se tento rozdíl začal snižovat a v 1. čtvrtletí 2013 byl HICP v ČR opět nižší než průměr EU.

Harmonizované indexy spotřebitelských cen

(stejně období předchozího roku = 100)

ANALÝZA
Indexy spotřebitelských cen v 1. čtvrtletí 2013

COICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2010 v %	2012				2013			
			Stejně období předchozího roku = 100							
			1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	4.čtvrtletí	leden	únor	březen	1.čtvrtletí
0	Úhrn v tom :	1000,0	103,7	103,4	103,3	102,8	101,9	101,7	101,7	101,8
01	potraviny a nealkoholické nápoje z toho:	149,8	107,5	106,8	107,2	106,1	105,7	105,0	104,0	104,9
01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	23,6	112,8	104,5	100,8	100,9	102,5	101,7	101,2	101,8
01.12	maso	35,1	107,1	107,2	108,5	109,7	106,8	107,2	106,7	106,9
02	alkoholické nápoje, tabák	96,0	102,2	102,0	102,3	103,8	103,9	103,6	103,5	103,6
03	odívání a obuv	35,9	96,7	97,5	96,4	96,8	97,7	97,2	96,6	97,2
04	bydlení, voda, energie, paliva z toho:	280,3	105,6	105,4	104,8	104,1	102,6	102,6	102,6	102,6
04.111	čisté nájemné placené nájemníky v náj. bytech	37,8	105,5	105,6	104,7	104,2	102,4	102,9	102,5	102,6
04.511	elektrina	44,0	104,2	104,2	104,2	104,2	103,3	103,3	103,3	103,3
04.521	zemní plyn	28,6	125,1	122,0	114,0	108,3	102,1	102,1	102,1	102,1
05	bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	58,0	98,9	98,9	98,6	99,2	98,9	99,2	99,7	99,2
06	zdraví	23,1	109,8	109,0	109,9	108,7	103,4	103,3	103,7	103,5
07	doprava z toho:	105,0	104,0	103,2	102,8	101,3	98,9	99,4	99,3	99,2
07.221	pohonné hmoty	33,9	108,0	105,8	106,4	103,8	99,0	100,0	99,1	99,4
08	pošty a telekomunikace	36,1	98,7	98,5	97,9	95,3	95,2	95,1	95,1	95,1
09	rekreace a kultura z toho:	90,4	99,8	100,0	99,6	100,0	99,6	100,2	100,0	99,9
09.60	dovolená s komplexními službami	18,8	102,7	101,7	101,1	101,0	101,5	103,1	103,0	102,5
10	vzdělávání	7,8	102,1	102,1	102,0	101,6	101,5	101,6	101,6	101,6
11	stravování a ubytování	48,6	103,6	104,1	103,9	103,7	102,7	102,3	102,3	102,4
12	ostatní zboží a služby	69,0	101,5	101,9	101,8	102,3	101,9	101,5	101,7	101,7

Pozn.: Tabulka byla dne 9.4.2013 ve 12:00 opravena.

Note.: The table was updated on 9 April 2013 at 12:00.

Zpracovali: pracovníci Oddělení spotřebitelských cen ČSÚ

Kontaktní osoba:

Ing. Jiří Trexler

Oddělení spotřebitelských cen ČSÚ

 E-mail: jiri.trexler@czso.cz

Tel.: 274 054 137